

Aspectes Legals del Programari Lliure

Sebastià Vila-Marta
UPC Manresa

Obra subjecta a una llicència Creative Commons: Reconeixement - Compartir Igual (by-sa) 3.0

Podeu trobar la informació de la llicència a: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/es/deed.ca>

Reconeixement — Heu de reconèixer els crèdits de l'obra de la manera especificada per l'autor o el llicenciator

Compartir Igual — Si transformeu o modifiqueu aquesta obra per generar-ne una obra derivada, només podreu distribuir l'obra resultant amb la mateixa llicència, una de similar o una de compatible.

Sumari

- **Part I:** Aproximació al fenomen del Programari Lliure
  - La dimensió ètica
  - La dimensió legal – introducció
  - La dimensió tecnològica
  - La dimensió econòmica
  - La dimensió social
- **Part II:** Arquitectura legal del Programari Lliure
  - Marc legal
  - Programari lliure
  - El zoo de les llicències
  - Contractació
  - Alliberament de projectes

Part I

Aproximació al fenomen del Programari Lliure

Objectius

- Entendre amb precisió **què és** el programari lliure.
- Conèixer les **diverses facetes** del fenomen.
- Desfer alguns **malentesos** respecte al programari lliure.

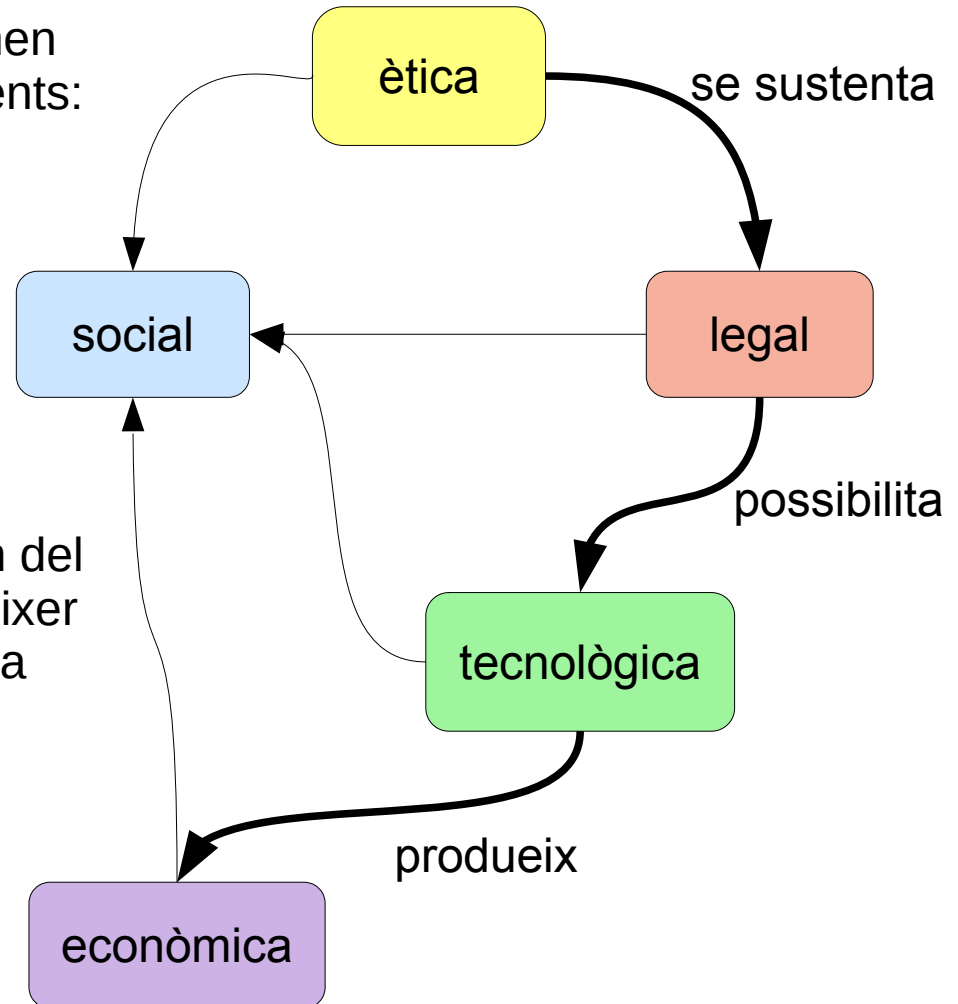
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kompas_Sofia.JPG

El PL: Un dau de cinc (?) cares

El programari lliure és un fenomen definit en cinc dimensions diferents:

- la dimensió ètica
- la dimensió legal
- la dimensió tecnològica
- la dimensió econòmica
- la dimensió social

Entendre plenament el fenomen del programari lliure comporta conèixer cadascun d'aquests aspectes i la seva interrelació.

La dimensió ètica

El conflicte original

En l'arrel del programari lliure hi ha un **conflicte ètic** relacionat amb el programari privatiu. La solució a aquest conflicte és el concepte de programari lliure i la seva realització legal. El conflicte en 5 escenes:

- La LPI persegueix el **progrés social** fomentant la **difusió del coneixement**.
- Es basa en un **pacte tàcit entre l'autor i la societat**: la societat deixa que l'autor es lucri només si difon la seva obra.
- Aquesta **difusió** permet a les persones estudiar, modificar, copiar i millorar les tècniques i idees i, per tant, avançar en el progrés social.
- Així funciona, de manera prou assenyada, pels llibres, música...
- El programari privatiu fa un ús **abusiu** de la LPI i trenca aquest pacte.

Aquest biaix del model privatiu introdueix moltes altres disfuncions: poca interoperativitat, tendències monopolistes, poc reaprofitament...

La dimensió legal

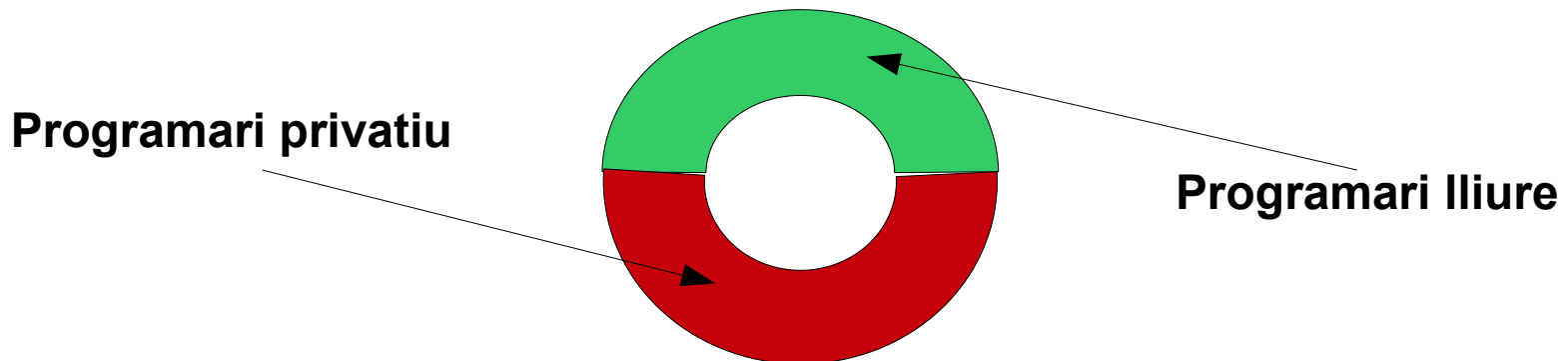
Els drets dels usuaris fixen la frontera

El que determina si cert programari és lliure o no són els **drets legals** dels usuaris.

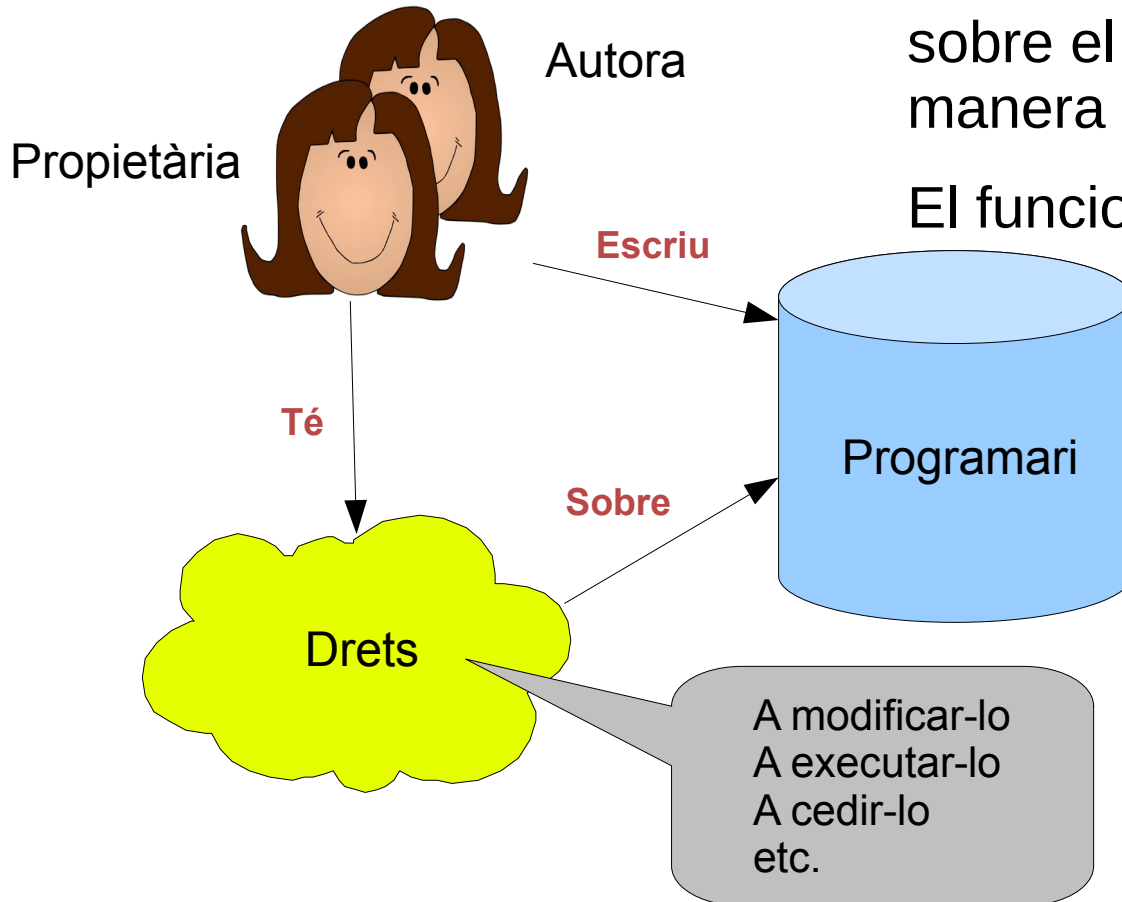
Per entendre el programari lliure cal conèixer doncs:

- Els elements legals bàsics;
- Com s'usen per garantir o privar drets als usuaris;
- Quins drets ha de tenir un usuari sobre un programari perquè pugui considerar-se lliure.

El fet que un usuari d'un programari tingui o no aquests drets separa el programari en dos subconjunts disjunts:

La LPI regula els drets sobre el programari

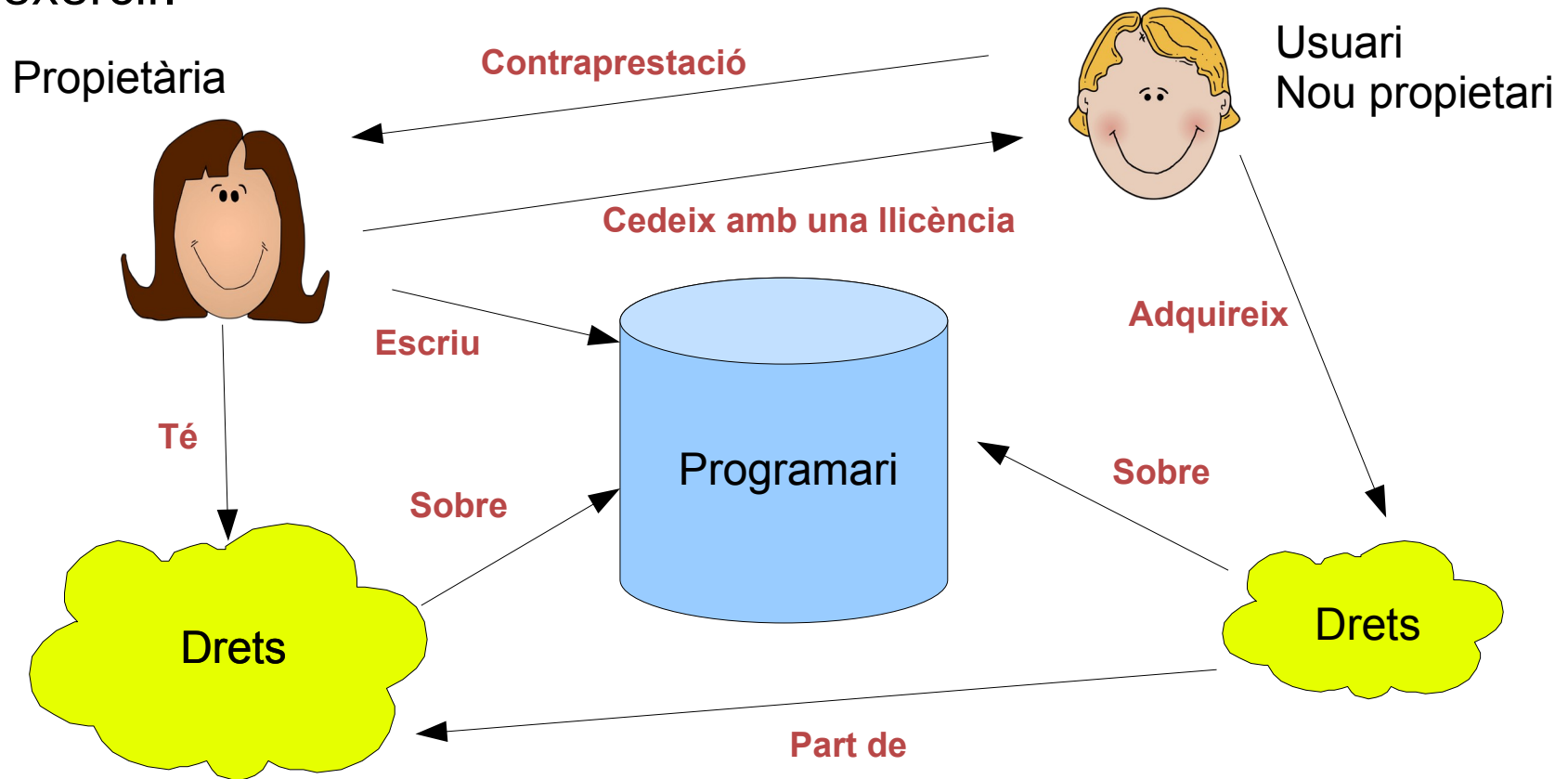

La Llei de Propietat Intel·lectual regula els drets sobre el programari de manera automàtica i gratuïta.

El funcionament bàsic:

Certs drets són transferibles mitjançant llicències

La persona propietària dels drets els pot transferir parcialment o totalment a altri tot fixant condicions sobre com s'han d'exercir.

El programari lliure garanteix 4 drets als usuaris

Un programa és lliure si els seus usuaris gaudeixen, com a mínim, dels següents **drets**:

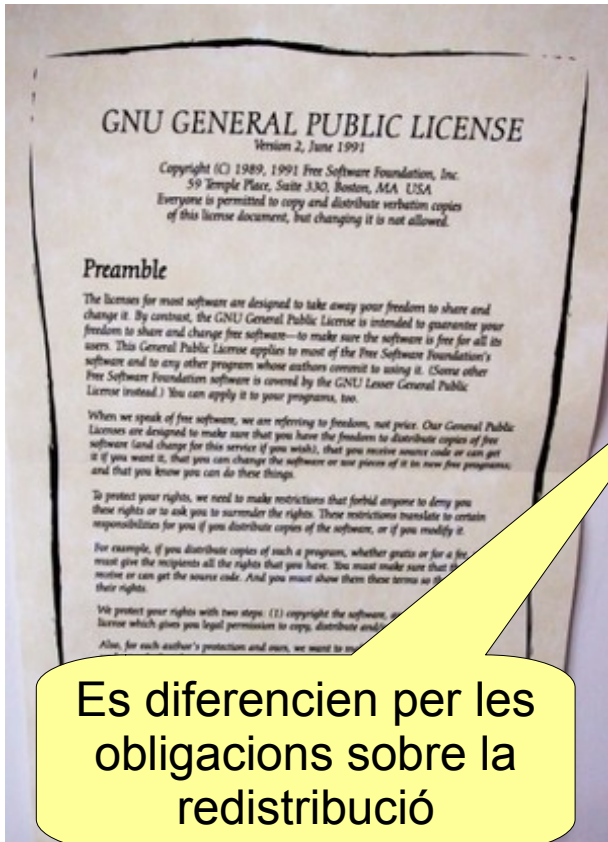

- 0: Dret a executar el programa amb qualsevol finalitat
- 1: Dret a estudiar el seu funcionament i adaptar-lo
- 2: Dret a fer-ne còpies i distribuir-les a tercers
- 3: Dret a modificar-lo i publicar la versió modificada

Sovint aquests drets són anomenats «**les 4 llibertats**».

Per poder gaudir dels drets 1 i 3 és imprescindible tenir **accés al codi font** del programa.

Una llicència lliure transfereix els 4 drets a l'usuari

Es diferencien per les obligacions sobre la redistribució

Una llicència és un **document de cessió de drets**.

Una **llicència lliure** sempre atorga els 4 drets a l'usuari receptor del programari.

Hi ha certa **varietat de llicències** lliures classificades en famílies.

Les llicències lliures no es negocien: es reutilitzen els **models estàndard**.

Hi pot haver incompatibilitat entre llicències.

Copyright ➡ Copyleft

Copyright – All rights reserved

Copyleft – All rights reversed

La dimensió tecnològica

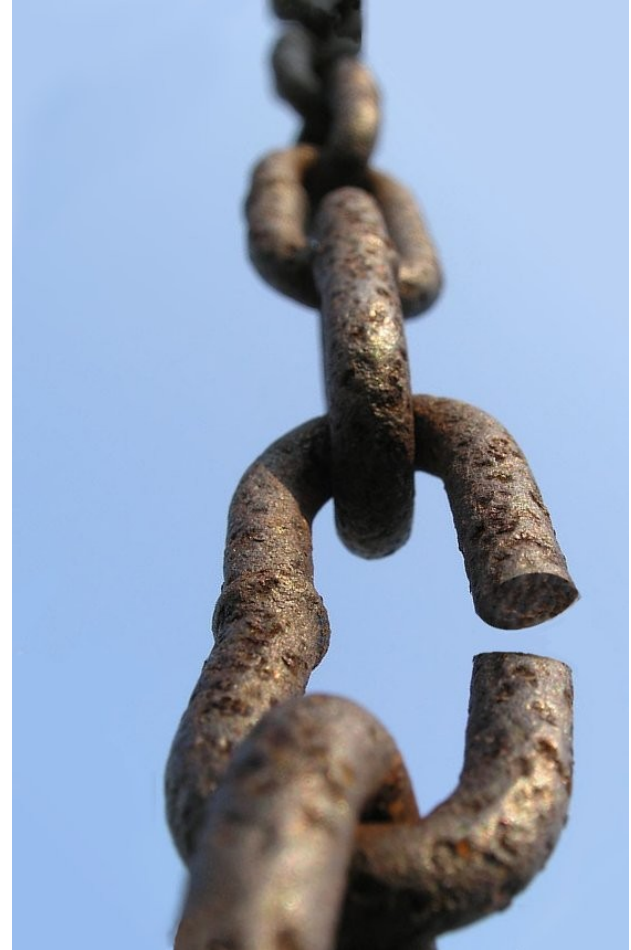
L'impacte de la llibertat sobre la tecnologia

L'impacte més gran de les **condicions legals** del programari lliure sobre la tecnologia es veu en:

- Les formes de desenvolupament.
- Els patrons evolutius.

Això té conseqüències importants:

- Millora interoperativitat.
- Suport als estàndards.
- Reaprofitament de codi i idees.
- Arquitectures.etc.

El desenvolupament natural és en comunitat

El programari lliure **pot** ser desenvolupat amb sistemes convencionals.

Les condicions legals possibiliten el **desenvolupament comunitari**, que és la forma natural de desenvolupar el programari lliure.

La **comunitat** de desenvolupament és:

- un conjunt difús d'individus (no institucions o empreses);
- amb **diferents graus d'implicació** a nivell temporal, d'interessos, de govern, etc.;
- amb una estructura ben definida i una “**cultura social**” específica de la comunitat;
- amb **lideratges** individuals o col·lectius forts;
- amb individus compartits entre comunitats.
- Són xarxes socials molt evolucionades.

Les conseqüències del model són moltes i grans

- Apareixen **eines específiques** per a aquest model de treball.
- Apareixen formes de relació social particulars (p. ex.: les formes de participar o parlar amb la comunitat, d'accedir al lideratge, etc.)
- Apareixen **formes particulars de lideratge** i govern.
- Es desdibuixa la frontera client - proveïdor.
- La comunitat és el fòrum en què, a través de la participació, es traça l'evolució de l'aplicació.
- S'afavoreixen **arquitectures molt modulars i distribuïdes** per donar cabuda als interessos de comunitats cada cop més àmplies.
- El **control** sobre el programari és **compartit**. Com més compartit, a més usuaris pot servir i més potent és la comunitat.

L'evolució és ràpida i molt entrecreuada

La permeabilitat entre comunitats provoca dinàmiques molt ràpides:

- Les idees passen fàcilment d'un projecte a un altre. Les persones actuen de canal.
- Els projectes es poden veure desplaçats per altres projectes molt de pressa. La **competència** és molt gran.
- El ritme d'aparició i desaparició de projectes és elevat.

Mantenir-se al dia és una tasca que vol esforç.

Sovint es parla d'**ecosistema de programari lliure**. El terme és escaient: les comunitats són els organismes, hi ha competència i col·laboració, lluita per a la subsistència, etc.

I a més ...

- Les aplicacions lliures amb impacte actuen com a **garants dels estàndards**.
- Com que la relació client - proveïdor es desdibuixa, els canals de **màrqueting** i de venda canvien.

La dimensió econòmica

La dimensió econòmica del programari lliure

En l'àmbit econòmic hi ha dos tipus d'actors:

- els usuaris (*adopters*);
- els proveïdors (inclou des de desenvolupadors a formadors).

Els proveïdors es poden classificar segons el tipus d'activitat i el **model de negoci** en què es basen.

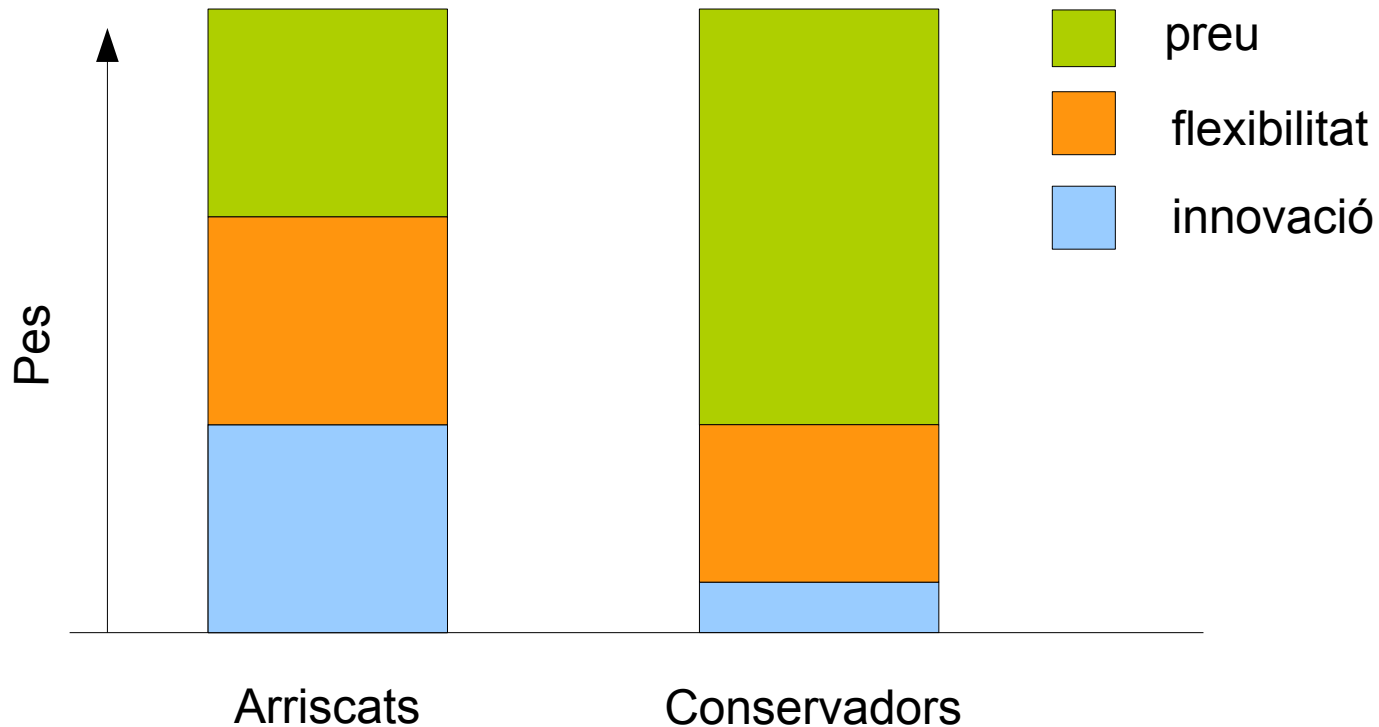
El model de negoci està condicionat per la variant de llicència que s'aplica al programari.

Els usuaris es poden classificar segons el **risc** que són capaços d'assumir.

Els dos tipus d'actors poden coincidir en una única organització.

Els perfils d'usuari que adopten programari lliure

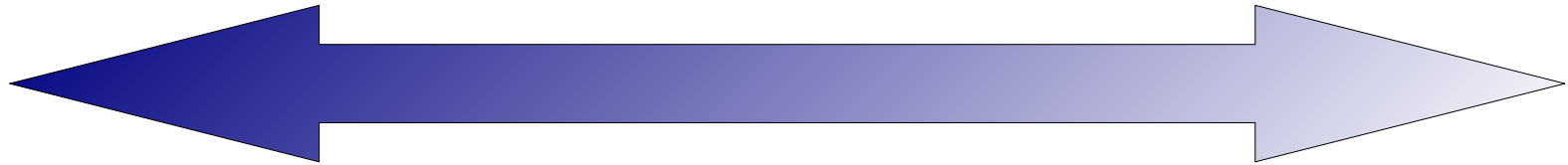
Seguint Gartner, els usuaris es poden graduar considerant el pes dels principals factors que determinen que optin pel programari lliure.

Arriscat o conservador?

ARRISCAT

CONSERVADOR

Posseix *know-how*
Tecnològicament avançat
Early adopter

Know-how extern
Externalitza el risc
Adopta productes consolidats

Sovint una organització presenta perfils diferents segons l'àrea d'aplicació.

La informació s'extreu d'una **anàlisi estadística** d'usuaris que han adoptat el programari lliure.

Models de negoci amb programari lliure

Des dels inicis del moviment del programari lliure hom ha provat d'utilitzar-lo per generar ingressos.

Actualment moltes empreses l'utilitzen amb èxit.

Red Hat, MySQL AB (Oracle), Novell, Canonical...

Principals models (font: FLOSSMETRICS), segons el nombre d'empreses:

- Especialistes de producte
- OpenCore
- Indirecte (certificació, selecció i consultoria, assessorament legal...)
- Llicència dual
- Formació
- Proveïdors de suport

Exemple: model de negoci basat en llicència dual

És un model **específic del programari lliure**.

El **mateix codi** es distribueix sota dues llicències:

- Una de lliure, sovint de tipus *copyleft*.
- Una altra de propietària (generalment de pagament), a discreció del client.

L'adquisició d'una llicència propietària exigeix al client d'haver de transmetre els drets (si distribueix aportacions pròpies al codi).

Alhora, la lliure disponibilitat del codi manté a ratlla els competidors i **crea una comunitat d'usuaris molt útil**.

Cal que l'empresa s'asseguri el **control total** sobre els drets de re-licenciar el programari. 🖱️ S'exigeix als contribuïdors que cedeixin els drets sobre el codi aportat. A la pràctica això implica **comunitats menys potents**.

Cas paradigmàtic: MySQL AB, adquirida el 16/1/2008 per valor de 1.000M\$

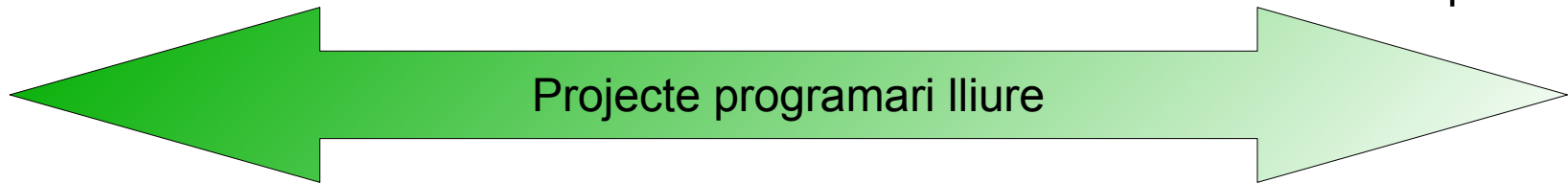
Altres models de negoci

- Negocis al voltant del govern de projectes de programari lliure
  - Creació i **gestió de comunitats** i lideratge d'ecosistemes de PL. Identificada per Gartner com una tendència emergent i clau.
- Negocis en l'àmbit del programari encastat.
  - Segons la consultora VDC, la venda de processadors encastats durant el 2008 va ser de 10.000 milions d'unitats i s'espera que creixi fins els 13.800 milions cap al 2013. Cal comparar aquestes dades amb la venda d'aproximadament 360 milions de PC's el 2009 (Gartner).
  - **Integrador** de programari lliure en maquinari o sistemes encastats.

El govern, el negoci i l'usuari

Governat per la
comunitat

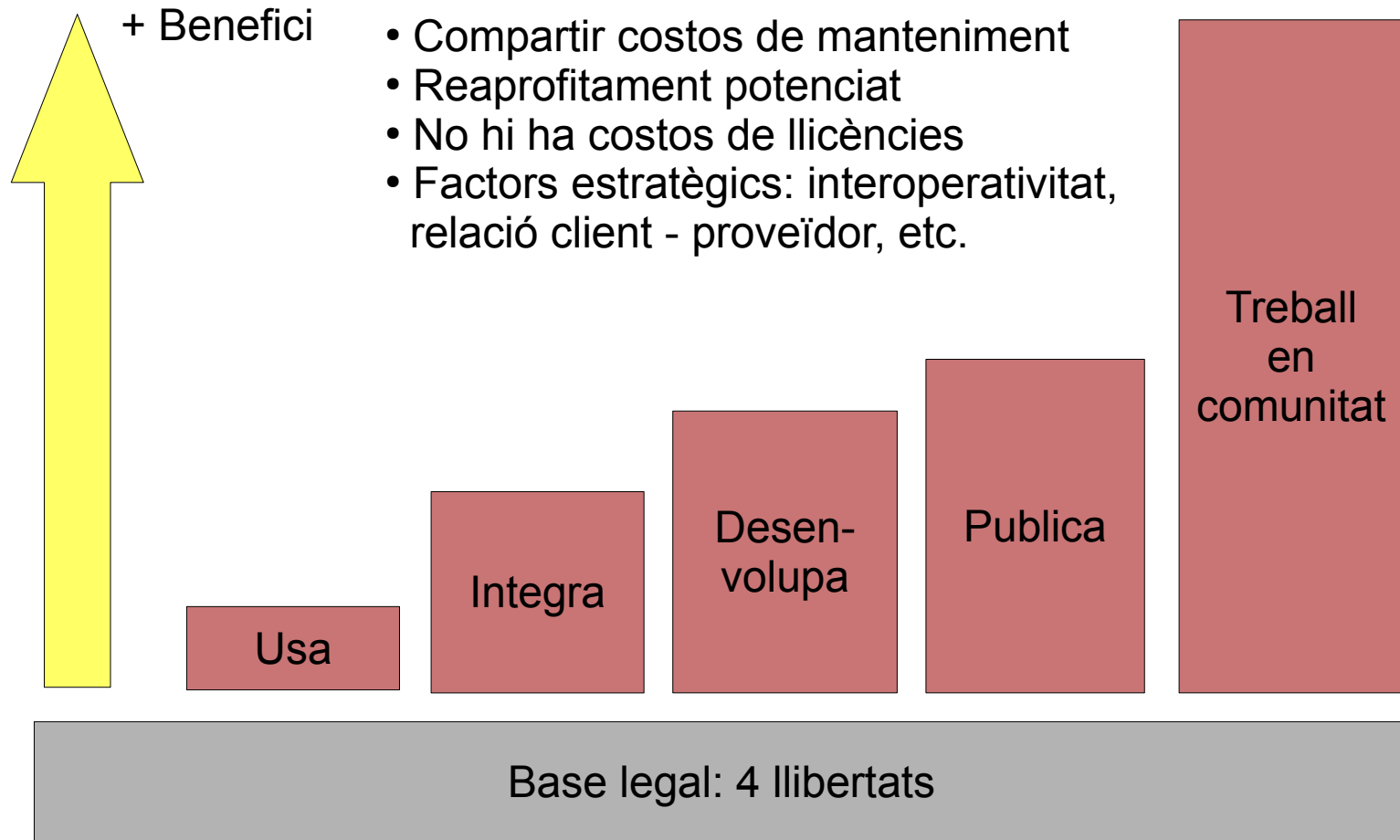
Governat per
l'empresa

- Comunitats més grans
- Difícil de transferir-hi risc
- Més àgils
- Perfil d'usuari arriscat
- Models de negoci d'especialista i suport

- Comunitats poc involucrades
- Poden acceptar SLA's
- Poden gestionar risc legal
- Perfil d'usuari conservador
- Models de negoci de llicència dual i *open core*

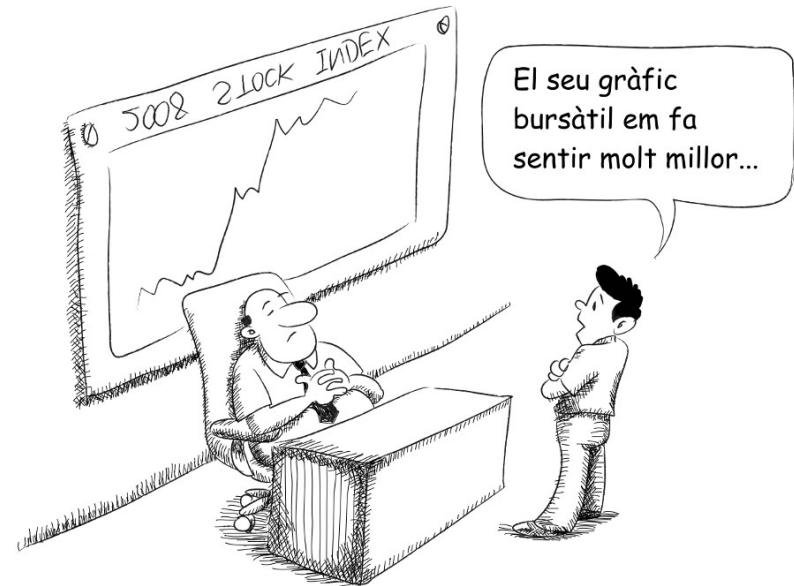
El treball en comunitat aporta major benefici

Beneficis per a les empreses

Beneficis

- Menor **cost** (licències)
- Costos de manteniment compartits
- Seguretat. Virus. *Spyware*.
- Modularitat. Prestacions escalables. **Amortització de maquinari**.
- Treball en xarxa. Empreses distribuïdes. Administració remota.
- Possibilitat d'elecció (**no lock-in**)
- Millor rendiment laboral (estrès digital, *downtime* ...)
- **Interoperativitat**

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:20090109_stock_index-01.jpg / Orestes Mas

Desavantatges

- Cost de **migració i formació** del personal (si partim d'entorn privatiu)
- Pocs proveïdors de suport (millorant)
- **FUD (PID)**

La dimensió social

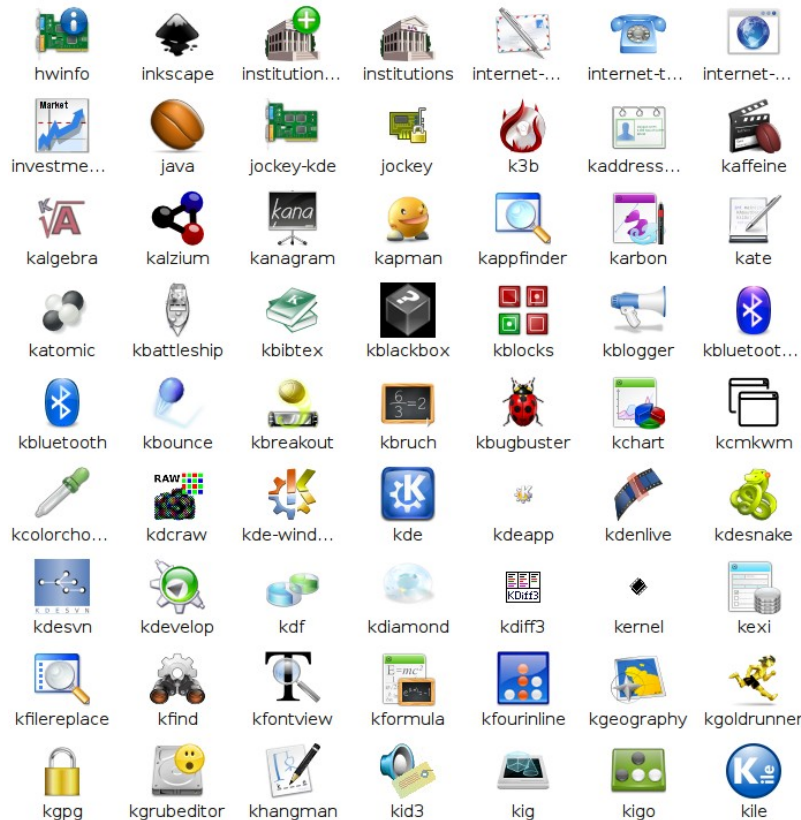
El programari lliure, un fenomen social

El programari lliure com a fenomen també té una dimensió social que transcendeix l'àmbit tècnic.

El aspectes següents són interessants:

- Les comunitats de desenvolupadors com a precursors de les xarxes socials.
- El programari lliure com a paradigma i desencadenant del moviment social *free culture / free knowledge*. Les llicències de Creative Commons.
- El paper del programari lliure en l'**alfabetització digital** i l'**accés universal** a la informació.
- Els comportaments, motivacions i formes de relació dels desenvolupadors. L'“ètica del hacker”.
- La dilució de fronteres: client - proveïdor, informador – informat, ... i la desaparició d'intermediaris: intèrpret - públic, escriptor - lector, ...
- L'impacte en el món de l'**educació**.

Per què la gent usa el programari lliure?

- Fiabilitat
- Seguretat
- Rendibilitat
- Llengua pròpia
- Gran oferta, tota legal
- Ideologia
- Compatibilitat amb estàndards oberts
- Perquè es pot estudiar
- Perquè permet experimentar

Per què la gent desenvolupa programari lliure?

Motivacions econòmiques i/o empresarials

- Com a font d'ingressos professionals
- Per seguir algun dels models de negoci basats en PL
- Per donar a conèixer el producte o empresa i captar mercat

Motivacions logístiques

- Per tal d'atreure desenvolupadors
- Obligat per la llicència de PL incorporat al seu programa

Motivacions personals

- Per aprendre
- Per plaer
- Per obtenir prestigi i reconeixement de la comunitat
- Per vanitat: contemplar l'abast de la feina feta

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Brion_vibber_developers_at_wikimania.jpg

Beneficis per a l'administració pública

- **Estalvi** econòmic -a mig termini-
- Foment de la **innovació tecnològica** nacional
- **Independència tecnològica** de les grans corporacions
- Seguretat i privacitat de la informació
- Llibertat d'accés a la informació (estàndards oberts)
- Seguretat nacional
- Foment de la **llengua pròpia**

Ús actual en l'administració pública

Gartner: Open Source in Government Worldwide, 2008

119 organitzacions governamentals de Canadà, EUA, Regne Unit, Alemanya, Països Baixos i Suècia, usen PL o tenen planejat fer-ho en els propers 12 mesos.

Àmbits on més s'usa:

- Sistemes operatius de servidors: > 80 %
- Gestors de BD: > 80 %
- Suite d'oficina: >70 %
- Sistemes operatius clients / escriptori: > 60 %

Àmbits on menys s'usa:

- ERP: 40 %
- Business Intelligence: 35 %

Penetració molt més gran a l'Amèrica del Nord que a Europa.

Per discutir ...

Cert o fals ...

- Que un programari sigui gratuït o que se'n disposi del codi font no garanteix que sigui lliure.
- El programari lliure es pot haver de pagar.
- El programari lliure ha de ser descarregable des d'una pàgina web.
- Programari lliure i codi obert són el mateix concepte.
- El programari lliure conté menys errors.
- El programari lliure és més segur.
- El programari que es paga amb diners públics ha de ser lliure.

Part II

Arquitectura legal del Programari Lliure

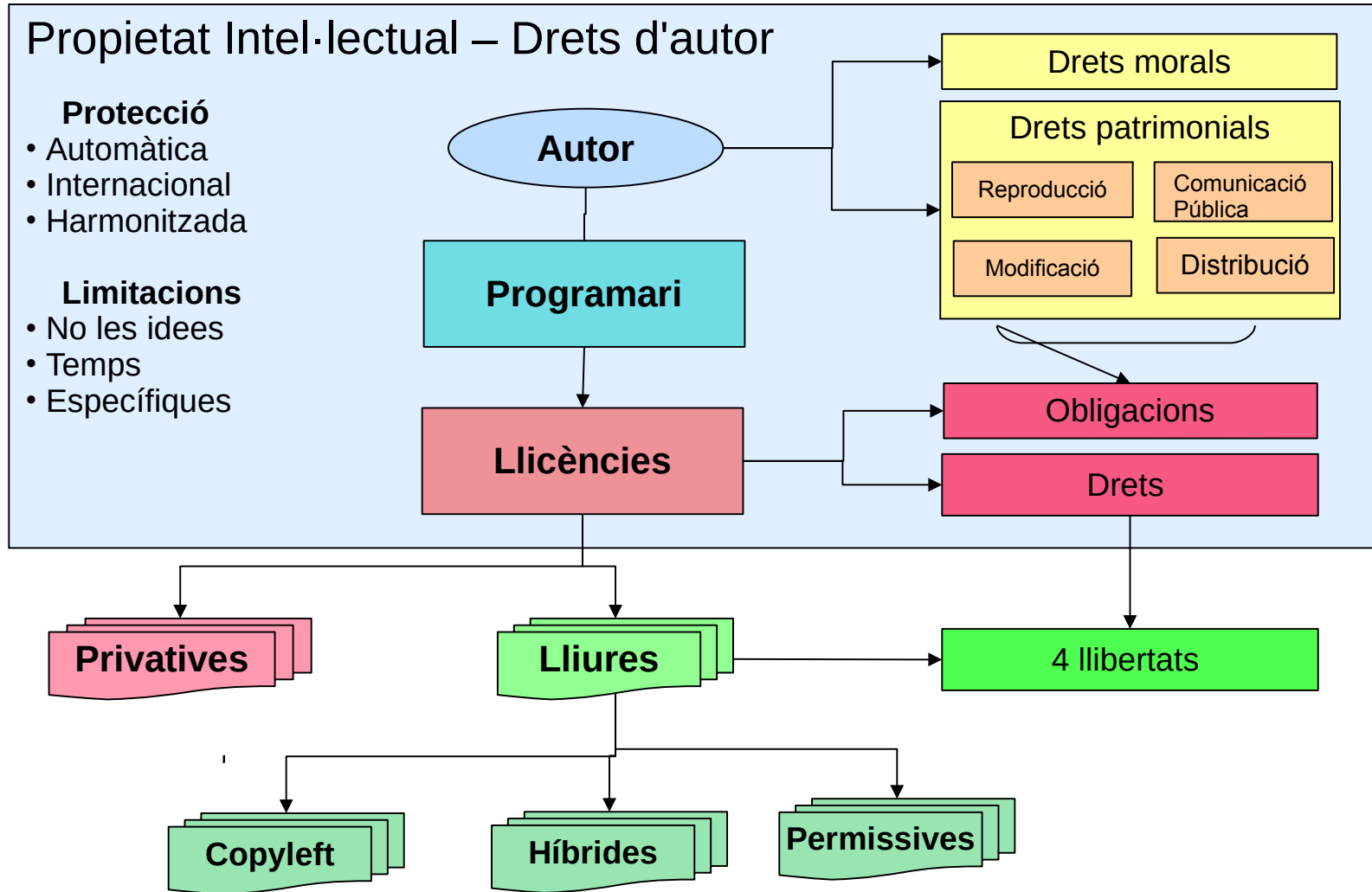
Marc Legal

Marc legal

- **Protecció i explotació de programari**
  - ➔ RDL 1/1996 de Propietat Intel·lectual
- **Actuació de l'Administració:**
  - ➔ Llei 11/2007 de 22 de juny, per a l'Accés Electrònic dels Ciutadans als Serveis Públics (LAECSP): Arts. 42-45-46
  - ➔ Llei 57/2007, de 28 de desembre, de Mesures d'Impuls de la Societat de la Informació (LISI): Dispos. addicionals 16 i 17
- **Contractació:**
  - ➔ Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de Contractes del Sector Públic: Arts. 9.3; 266-277 (subministraments); 277-288 (serveis)
  - ➔ Ordre Ministerial de 8 de març de 1972, Decret 2572/1973, de 5 d'octubre.
  - ➔ Condicions administratives de plecs

Llei de Propietat Intel·lectual

LAESCP

Cap III: Reutilització d'aplicacions i transferència de tecnologies

Art 45. Reutilització de sistemes i aplicacions:

- Possibilitat de posar a disposició de qualsevol AAPP (sense contraprestació i sense conveni) aplicacions de les AAPP de les que són titulars
- Possible alliberament sota llicència “de fonts obertes”.

Art 46. Transferència de tecnologia entre Administracions

- Obligació de mantenir directoris actualitzats d'aplicacions per a la seva reutilització lliure (dins del futur “Esquema Nacional d'Interoperativitat”)
- Creació d'un directori general de la AGE, amb assistència tècnica per la reutilització lliure d'aplicacions...

Marc Legal: LISI – Disposició Addicional 16a.

16. Continguts digitals de titularitat pública per a la seva posta a la disposició de la societat.

Sempre que per la seva naturalesa no perjudiqui al normal funcionament de l'Administració, ni afecti a l'interès públic o a l'interès general, **els continguts digitals** o digitalitzats que disposin les Administracions Públiques, **els drets dels quals de propietat intel·lectual li pertanyin sense restriccions** o siguin de domini públic, **seran posats a la disposició del públic**, en els termes legalment establerts, de forma telemàtica sense restriccions tecnològiques, **per al seu ús consistent en l'estudi, còpia o redistribució**, sempre que les obres utilitzades d'acord amb allò anteriorment assenyalat citin l'autor i **es distribueixin en els mateixos termes.**

Reial Decret 04/2010: Marc Nacional Interoperabilitat

Cap VIII: Reutilització i transferència de tecnologia

Art 16. Condicions de llicenciament:

- Finalitat: reutilització, reaprofitament i no apropiació pel sector privat
- Utilitzar llicències que garanteixin les 4 llibertats + copyleft
- Utilitzar la EUPL preferentment, o, un altre llicència que garanteixin aquestes llibertats (GPL, OSL, Eclipse).

Art 17. Directoris d'aplicacions reutilitzables

- Obligació de mantenir directoris actualitzats d'aplicacions per a la seva reutilització lliure (Centre de Tecnologia), enllazats (sindicats) amb altres directoris europeus (OSOR)
- Obligació de tenir en compte solucions disponibles per a la lliure reutilització (es a dir, abans de contractar un nou programa)
- Obligació de publicar el codi EN CURS de desenvolupament o finalitzats en els directoris, per afavorir la reutilització, col·laboració i millora

Programari

Codi font i codi executable

```
14 */
15
16 public class JVMVersion extends HttpServlet implements SingleThreadModel {
17     private static final String CONTENT_TYPE = "text/html";
18     //Initialize global variables
19     public void init() throws ServletException {
20     }
21
22     //Process the HTTP Get request
23     public void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response) throws
24         ServletException, IOException {
25         response.setContentType(CONTENT_TYPE);
26         PrintWriter out = response.getWriter();
27         double freeMem = Runtime.getRuntime().freeMemory();
28         double totlMem = Runtime.getRuntime().totalMemory();
29         out.println("<html>");
30         out.println("<head<title>JVMVersion</title></head>");
31         out.println("<body bgcolor=\"#ffffff\">");
32         out.println("<h1>System properties.</h1> <b>Total system free memory: " +
33             freeMem + " (bytes)<br>JVM free memory: " + totlMem +
34             " (bytes)</b>");
35         out.println("<table border=0 cellpadding=4 cellspacing=1>"
36             + "<tr bgcolor=black<td><b><font color=white>Property Name</font></b>"
37             + "</td><td><b><font color=white>Value</font></b></td></tr>");
38         Properties properties = System.getProperties();
39         String tmpStr = null;
40         for (Enumeration e = properties.propertyNames(); e.hasMoreElements(); ) {
41             tmpStr = (String) e.nextElement();
42             out.println("<tr valign=top<td bgcolor=silver> " + tmpStr +
43                 "</td><td bgcolor=lightyellow> " +
44                 properties.getProperty(tmpStr) + "</td></tr>");
45         }
46         out.println("</table>");
47         out.println("</body></html>");
48         out.close();
49     }
50 }
```

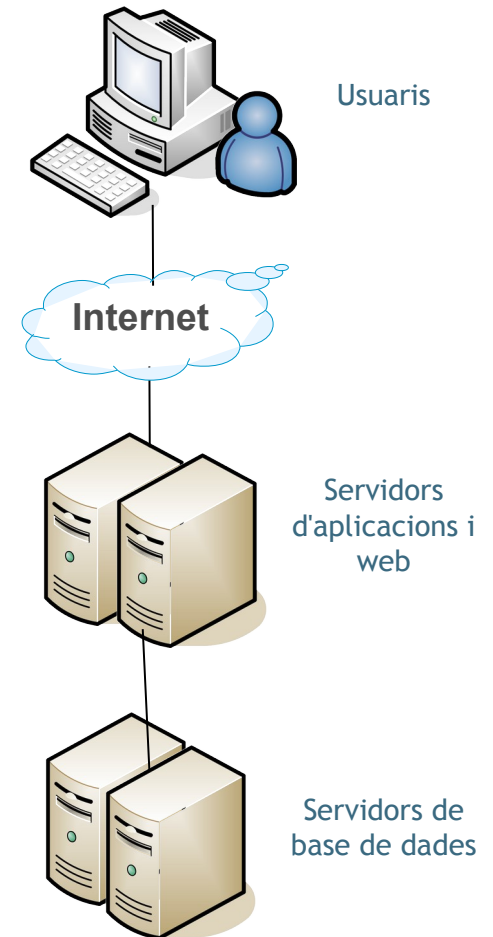
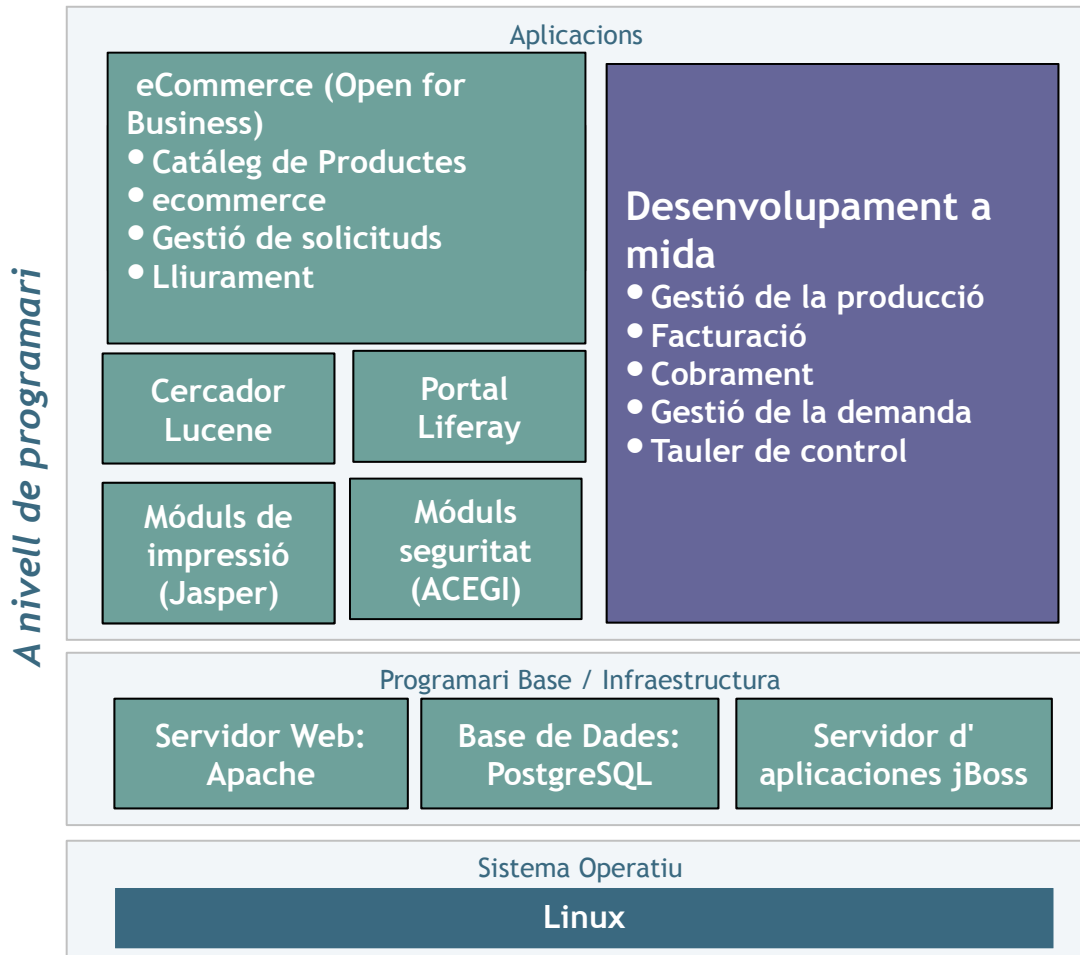
- Es **crea** en llenguatge font
- Es **distribueix** en format binari
- Sense accés al codi font no podem estudiar com funciona, ni modificar-lo, ni generar versions per diferents plataformes i architectures
- No es ven, es **llicencia**.

```
00000101010100000000000101000001010000001001000100010001001010010101010101
010101001001000000000000000000000000000000000000011000000000000000011010000
0000000000000001101000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
0000000000000000011000011100011100011000110001000000000000000000000000000000
10000110101111101111101111101111100000000000000000000000000000000000000000000
0000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
0000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
0110101111101111101111101111100000000000000000000000000000000000000000000000
0000001100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
0000001100000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
0000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000000
00000000110001000011000000000000000011001100000000000011000100001100000000110
000110000001000000100000100000000010000100000001100000001000100000000110000
00001000100000000100000010000010000010000001000000100000010000000000000000000000
```

El programari és un producte especial

- Te un cost de manufactura marginal.
- En cas de ser compilat, podem distribuir només els executables i mantenir sota secret industrial els fonts.
  - Aquesta situació el fa radicalment diferent d'altres tipus d'obres (novela, fotografia, pintura, etc.) i és el forat que possibilita l'ús abusiu de la propietat industrial.
- La fusió, barreja, adaptació, composició i tota mena de procediments i architectures que tendeixen a amalgamar i modificar són fonamentals en la producció de programari.

En el maquinari les fronteres són més clares

En el programari ...

- Quan un programa esdevé “obra derivada” d'un altre?
- L'enllaçat (link) implica obra derivada?
- I l'enllaçat dinàmic?
- I la redefinició d'un mètode d'una llibreria de classes?
- I l'ús de serveis d'un altre procés? Local? Remot?
- El concepte d'obra derivada és molt complex d'aplicar en el cas de les aplicacions informàtiques.

Concepte d'«open source»

Open Source Initiative

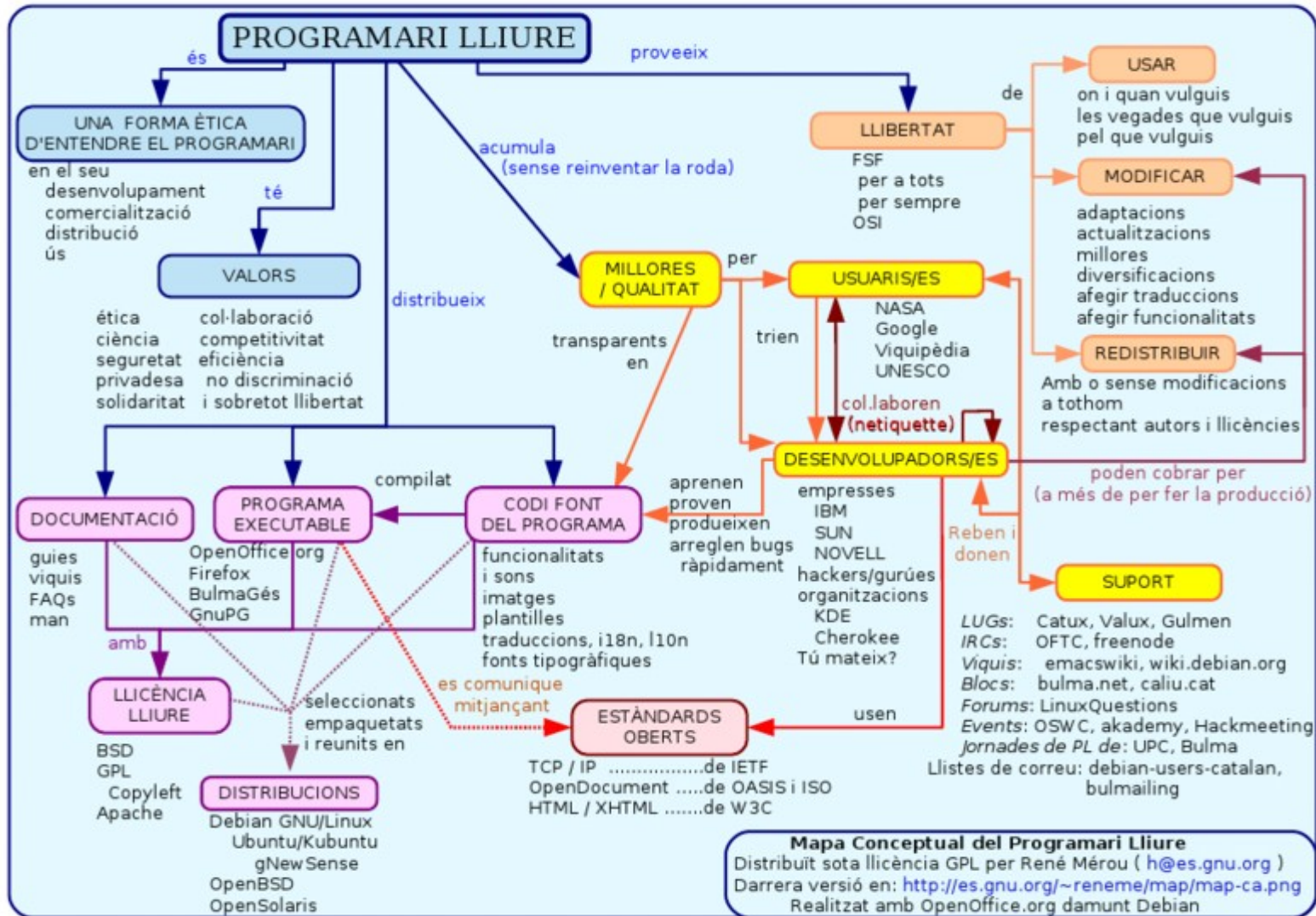
- ➔ Accés al codi font
- ➔ Drets de còpia, modificació, distribució, etc.
- ➔ No-discriminació (usuaris, usos, tecnologies)

70 llicències...

- BSD
- MIT
- Apache Software License
- Eclipse Public License
- PHP license
- Mozilla Public License
- CDDL
- OSL 3.0

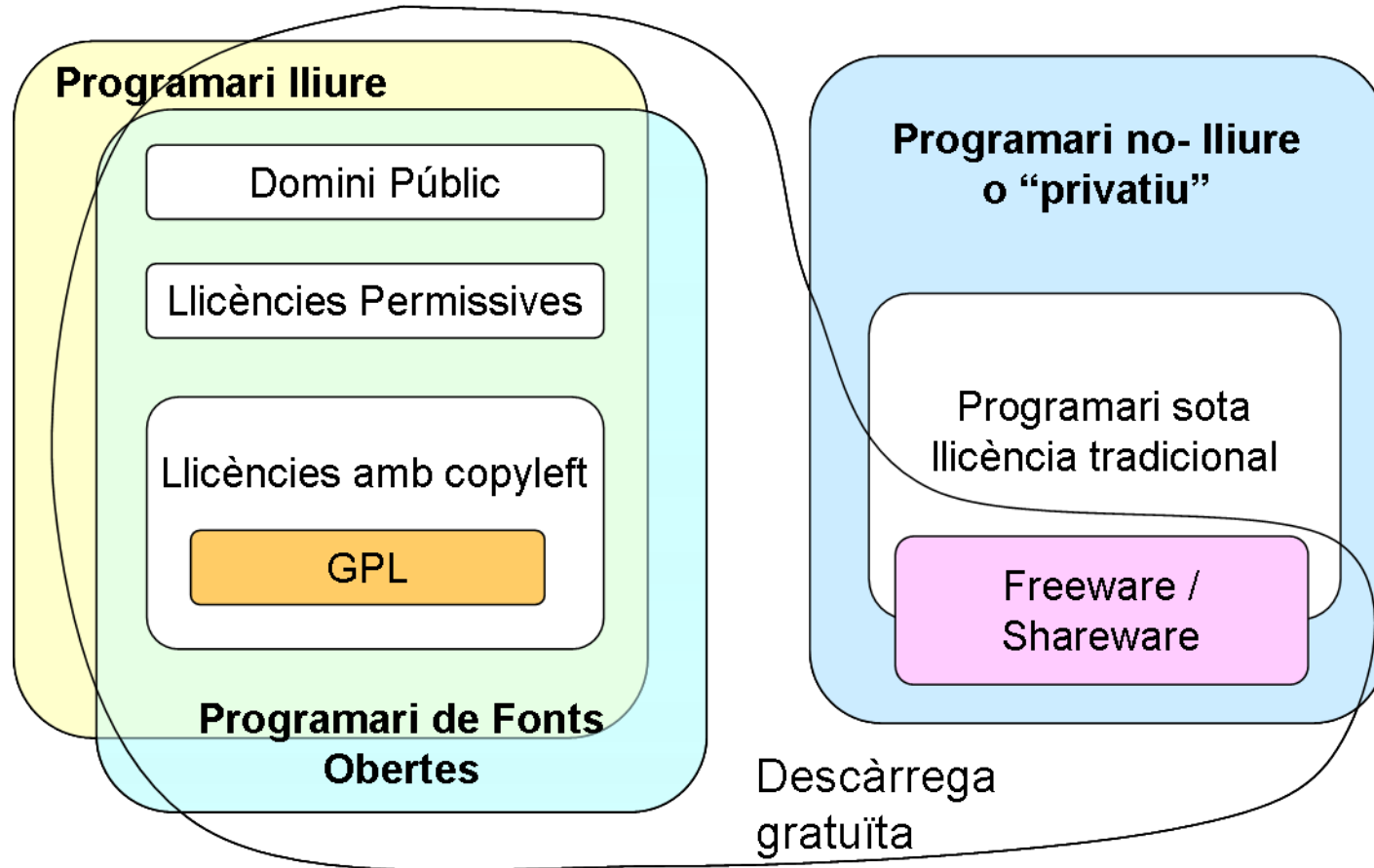

El mapa del programari lliure

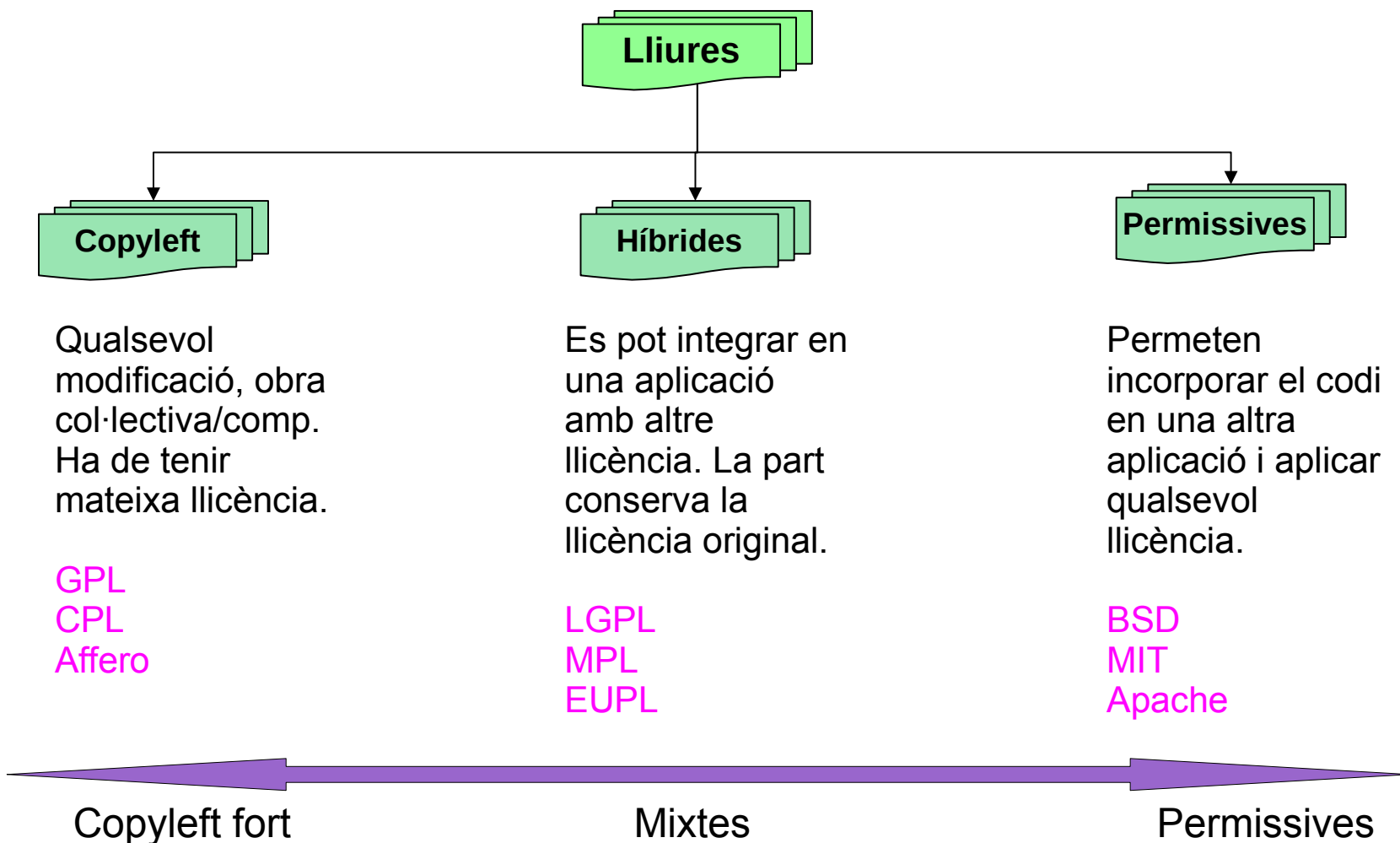

Llicències Lliures

Visió de conjunt

Classificació de les llicències

Llicències lliures: ventall

GPL

- Concedeix tots els principals drets d'explotació
- Cal incloure la llicència amb el codi
- Copyleft: al redistribuir el programa o un programa derivat:
  - Cal utilitzar la mateixa llicència GPL
  - Cal lliurar el codi font amb el binari (o oferir accés durant 3 anys, a qualsevol persona, gratis)

Llicència "recíproca"
Copyleft

LGPL

- Igual que la GPL
- Copyleft sobre el codi
- Però
  - Es pot "combinar" el programa (enllaçar-ho, utilitzar-ho com a llibreria) amb programari sota qualsevol llicència.

Llicència "mixta"

BSD

- Concedeix tots els drets d'explotació
- Cal incloure el "disclaimer" amb el codi
- Sense condicions sobre la redistribució del programa i obres derivades – podrien ser privatitzats en un programa "privatiu"

Llicència permissiva

Moltes llicències... però molta concentració

Exemples - EUPL 1.1 i GPLv3

EUPL

Origen:

- Publicació de codi de la Comissió Europea / AAPP europees, però problemes amb la GPL y altres llicències

Condicions:

- Lliure amb copyleft: garanteix les 4 llibertats (drets d'exploració)
- "Europea": vocabulari europeu ("comunicació pública"), garanties de titularitat, disclaimers "suavis", traduccions oficials (CE), dret aplicable del licenciant
- Flexible: clàusula de compatibilitat amb llicències en l'annex (inclou GPL2, OSL2.1 i 3, CPL/Eclipse1, CeciLL1) – prevaldran les altres llicències

GPLv3

Actualització de la GPL 2,

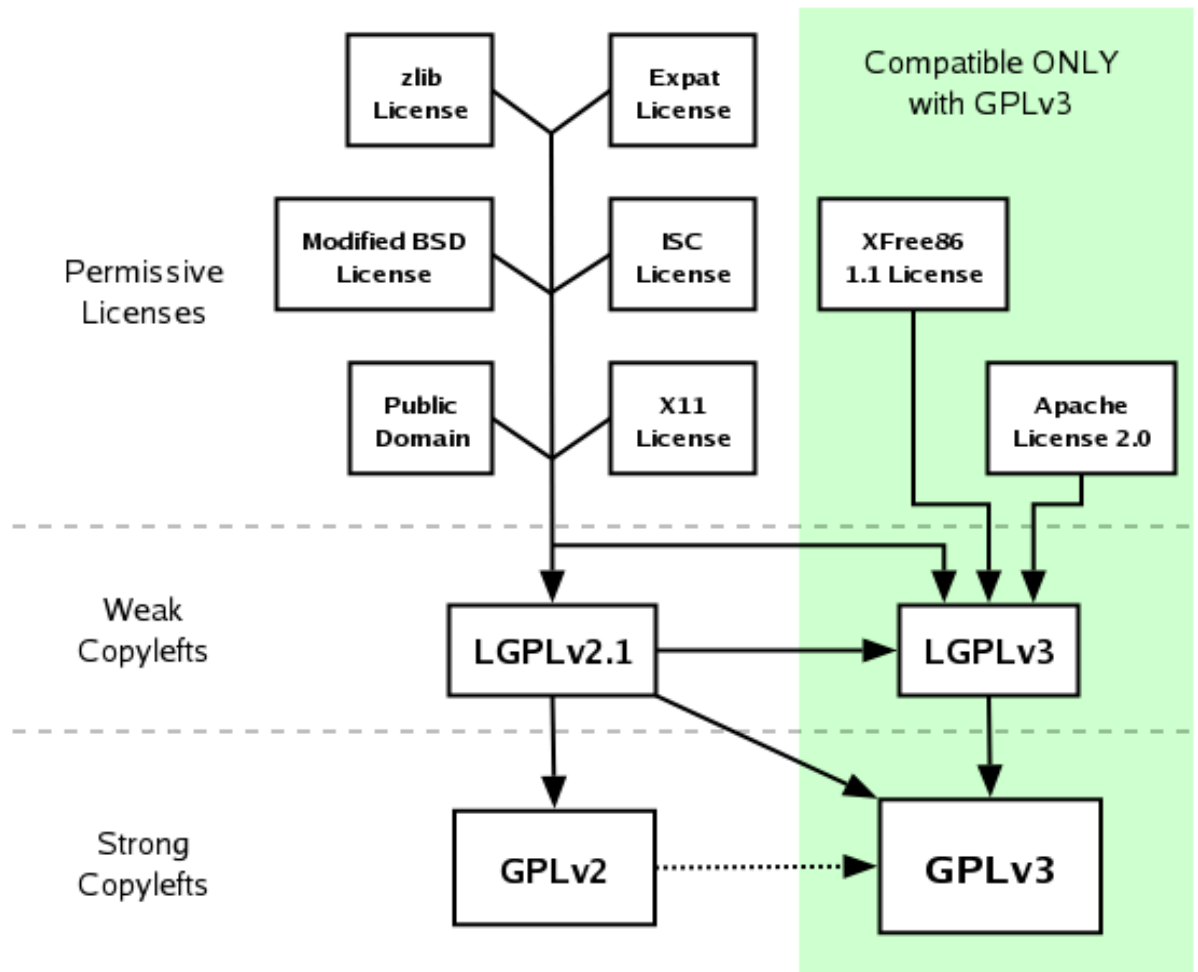
- Un procés obert, participatiu (usuaris internacionals, grans i petits, comunitats), llarg... Publicació 29 juny 2007 - <http://gplv3.fsf.org/>

Objectius

- **Internacionalització:** adaptació de les condicions al marc legal internacional
- **Modernització:** Patents, DRMs, sistemes remots (ASP), codi interpretat (no compilat)
- **Clarificació:** millors definicions (obres derivades, notificacions/avisos)
- **Flexibilitat:** compatibilitat amb altres llicències (Apache, Affero)

Llicències: compatibilitats

<http://www.gnu.org/licenses/quick-guide-gplv3.html>

Alliberament de Projectes

Què cal tenir present?

- **Respon a una necessitat i un compromís?**
- **Idoneïtat legal?**
  - Establir les bases legals per assegurar la titularitat dels recursos desenvolupats per ella (plecs, documents de contractació)
  - Assegurar la compatibilitat legal dels components inclosos en aplicacions
- **Idoneïtat tècnica?**
  - Definir una arquitectura tècnica del programari adient per el seu alliberament
  - Documentar tots el components integrats en els recursos de la AP
- **Idoneïtat organitzativa?**
  - Considerar l'alliberament com a part integral dels projectes de la AP.
  - Els aspectes legals han de prendre en compte des del principi dels projectes tecnològics, tant de desenvolupaments nous com la adquisició de solucions
- **Suport i continuïtat a llarg termini**

Metodologia

- **Aspectes estratègics**
  - Selecció de programari a distribuir, establir els raons per alliberament, definició de la estratègia i el model d'alliberament (intern, extern amb participació passiva/activa de la AP), definició de l'evolució posterior del recurs
- **Aspectes legals**
  - Revisió de la propietat del programari, estudi de compatibilitats de llicències i drets de tercers, selecció de llicència i preparació de la documentació legal necessari per a la seva distribució a Internet
- **Aspectes tècnics**
  - Revisió tècnica del programari respecte a la seva arquitectura i components per la seva adequació a una distribució de programari lliure, preparació dels fitxers a distribuir i de la documentació tècnica
- **Aspectes organitzatius**
  - Gestió del projecte d'alliberament, coordinació dels implicats, publicació, preparació eventual de la comunitat del projecte (contractació de serveis?).

Aspectes Legals

- **Auditoria de Propietat intel·lectual / llicències: evitar infraccions de drets de tercers**
  - Identificar el/els titular/s del programari a distribuir
  - Assegurar-se de tenir els drets necessaris per a realitzar l'acció proposada (alliberament, contribució a un projecte). Identificar les llicències implicades
  - Remeiar / corregir qualsevol incompatibilitat entre components
  - Seleccionar llicència de distribució
- **Preparar el programari per a la distribució**
  - Incloure els avisos d'autor i de llicència (capçaleres)
  - Identificar els components de tercers inclosos en el programari
  - Documentar la(es) llicència(es), altres notificacions (legal.txt, notice.txt)

Quina llicència utilitzar?

- **Depèn! Objectius estratègics...**
  - Voleu deixar a tercers de fora de l'AP modificar el programari i redistribuir?
  - Voleu deixar a la indústria establir model de negoci al voltant del programari (amb extensions o versions propietàries)?
  - Voleu assegurar la compatibilitat del vostre codi amb altres aplicacions (específiques o en general)?
  - Els que modifiquin el programari, hauran de publicar les modificacions?
  - És un entorn o tecnologia on hi ha un risc elevat de patents (de programari)?
  - Voleu fomentar una comunitat? Un estàndard? Una indústria? O solament la reutilització per les AAPP?

Referències

- Enllaços:
  - Definició de programari lliure:
<http://www.gnu.org/philosophy/free-sw.ca.html>
  - Què és el copyleft: <http://www.gnu.org/copyleft/copyleft.ca.html>
  - Open Source Initiative: <http://opensource.org/>
  - Open Source Definition: <http://opensource.org/docs/osd>
  - Programari en català: <http://www.softcatala.org/>
  - OSOR: Repositori Open Source de la UE per a la AP
    - Estudis jurídics: <http://www.osor.eu/idabc-studies>
    - Casos d'èxit: http://www.osor.eu/case_studies
    - Programari per a la AP: <http://www.osor.eu/projects>
  - UOC/IDP: monografia PL:
<http://idp.uoc.edu/ojs/index.php/idp/issue/view/7>